

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา และเพื่อเปรียบเทียบการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ตามตัวแปรเพศ และอายุ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ในปี พ.ศ.๒๕๕๗ จำนวน ๗๓๔ คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ R.V. Krejcie และ R.W. Morgan กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างตามลำดับชั้น (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๕๒ คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน ๒ ข้อ และแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน ๓๗ ข้อ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย คณะกรรมการศูนย์ประสานงานชมรมอุบาสกอุบาสิกาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา เป็นผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ คำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต จำแนกตามตัวแปร เพศ และอายุ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

๑) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๑๑$, S.D. = .๒๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน ๔ ด้าน และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน ๑ ด้าน เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมีศรัทธา ($\bar{x} = ๔.๕๑$, S.D. = .๒๐) ด้านไม่แสวงหาผู้รับทักษิณานอกศาสนานี้ ($\bar{x} = ๔.๑๕$, S.D. = .๓๔) ด้านมีศีล

($\bar{X} = 4.04$, S.D. = .46) ด้านทำอุปการะในศาสนานี้ก่อน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .60) และด้านไม่ถือมงคลตื่นข่าว เชื่อมงคล เชื่อกรรม ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .38) ตามลำดับ

๒) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ด้านมีศรัทธา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ข้อ และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อท่านเชื่อว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้จริง และสอนให้พ้นทุกข์ได้จริง ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = .32) รองลงมา คือ ข้อ ท่านเชื่อในกฎแห่งกรรม ทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = .44) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อท่านเชื่อว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยไม่มีผู้อื่นสอนให้ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .51) ข้อท่านเชื่อว่าบุคคลแตกต่างกันเพราะผลแห่งกรรมที่ทำไว้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .48) และ ข้อท่านเชื่อว่าบุคคลเป็นเจ้าของกรรมและผลแห่งกรรมที่ตนกระทำไว้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .50)

๓) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ด้านมีศีล โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = .46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อท่านรักษาศีล ๕ เพราะเป็นหลักปฏิบัติขั้นพื้นฐานของชาวพุทธทุกคน ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .49) รองลงมา คือ ข้อการรักษาศีลของท่าน เพื่อความสุขในชาตินี้ และชาติหน้า ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อวันปกติท่านรักษาศีล ๕ ประจำ ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = .90) และ ข้อวันอุโบสถท่านรักษาศีล ๘ ที่วัดเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = .92)

๔) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ด้านไม่ถือมงคลตื่นข่าว เชื่อมงคล เชื่อกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อท่านเชื่อว่าบาป บุญ นรก สวรรค์ และภพภูมิ เป็นเรื่องจริง ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = .46) รองลงมา คือ ข้อท่านไม่เชื่อว่าดวงดวามมีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .63) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อท่านไม่เชื่อว่าเครื่องรางของขลังจะสามารถบันดาลให้ท่านประสบความสำเร็จได้ ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = .50) และ ข้อท่านไม่เชื่อว่าเมื่อฤกษ์ยามที่ดีแล้วยังต้องพึ่งพาอย่างอื่นอีก ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = .53)

๕) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ด้านไม่แสวงหาผู้รับทักษิณานอกศาสนานี้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2

ข้อ และอยู่ในระดับมาก จำนวน ๖ ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อท่านเชื่อว่าเมื่อทำบุญ ทักซิณากับพระสงฆ์แล้ว ผู้ตายจะได้รับบุญที่อุทิศให้ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = .39) รองลงมา คือ ข้อท่านเข้าใจว่าเนื่อนาบุญที่ควรกระทำบุญมีอยู่ในพระพุทธศาสนาเท่านั้น ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .53) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อท่านไม่เคยพบุชานักบวชศาสนาอื่น นอกจากพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = .58) และ ข้อท่านไม่เชื่อว่าการทำบุญทักซิณากับนักบวชศาสนาอื่นจะได้บุญ เหมือนกับพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .52)

๖) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ด้านทำอุปการะในศาสนานี้ก่อน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน ๗ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน ๑ ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อท่านได้ร่วมบริจาคปัจจัยในการบูรณปฏิสังขรณ์ตามที่ทางวัดขอรับบริจาค ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .61) รองลงมา คือ ข้อท่านได้ทำบุญในวันสำคัญทางศาสนาเป็นประจำ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .77) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อท่านได้ร่วมปฏิบัติธรรมทุกวันพระที่มีโอกาส ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = .81) และข้อท่านได้ทำบุญ ตักบาตรเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = .88)

๕.๑.๒ การเปรียบเทียบการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ

๑) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชายกับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน ส่วนด้านทำอุปการะในศาสนานี้ก่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิงมีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตโดยเฉลี่ยสูงกว่าสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชาย

๒) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชายกับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิง ด้านมีศรัทธา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน ส่วนข้อท่านเชื่อในกฎแห่งกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิงมีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตโดยเฉลี่ยสูงกว่าสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชาย

๓) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชายกับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิง ด้านมีศีล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน ส่วนข้อวันอุโบสถทานมารักษาศีล ๘ ที่วัดเป็นประจำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิงมีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตโดยเฉลี่ยสูงกว่าสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชาย

๔) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชายกับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิง ด้านไม่ถือมงคลตื่นข่าว เชื่อมงคล เชื่อกรรม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน

๕) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชายกับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิง ด้านไม่แสวงหาผู้รับทักษิณานอกศาสนานี้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน

๖) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชายกับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิง ด้านทำอุปัชฌาย์ในศาสนานี้ก่อน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ ส่วนข้อท่านได้ทำบุญตักบาตรเป็นประจำ ข้อท่านได้ทำบุญในวันสำคัญทางศาสนาเป็นประจำ และข้อท่านได้ร่วมปฏิบัติธรรมทุกวันพระที่มีโอกาส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิงมีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตโดยเฉลี่ยสูงกว่าสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชาย

๕.๑.๓ การเปรียบเทียบการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ

๑) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี กับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับ

นัยสำคัญ .๐๕ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน

๒) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี กับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ด้านมีศรัทธา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน

๓) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี กับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ด้านมีศีล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน

๔) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี กับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ด้านไม่ถือมงคลตื่นข่าว เชื่อมงคล เชื่อกรรม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน

๕) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี กับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ด้านไม่แสวงหาผู้รับทักษิณานอกศาสนา นี้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน

๖) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี กับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ด้านทำอุปการะในศาสนานี้ก่อน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน ส่วนข้อท่านได้ช่วยเหลืองานวัดเป็นประจำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี มีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยเฉลี่ยสูงกว่าสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป

๕.๒ อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

๑) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม ด้านไม่แสวงหาผู้รับทักษิณานอกศาสนานี้ ด้านมีศีล ด้านทำอุปัชฌาย์ในศาสนานี้ก่อน และด้านไม่ถือนมกลตีสันข้าว เชื้อมงคล เชื้อกรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิถีชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่ผูกพันกับพระพุทธศาสนา สภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ ความรู้ความเข้าใจในพระพุทธศาสนา รวมถึงการได้ยินได้ฟังมามาก จึงส่งผลให้สมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา มีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูโสภณธรรมรัตน์^๑ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ระดับการนำหลักธรรมไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระลอน เขมจิตโต^๒ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระบุญฤทธิ์ ทัพงกร^๓ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักคุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนจรัสพิชการ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า การนำหลัก

^๑ พระครูโสภณธรรมรัตน์, “การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช”, *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๘), หน้า บทคัดย่อ.

^๒ พระลอน เขมจิตโต, “การนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหมจังหวัดนครศรีธรรมราช”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า บทคัดย่อ.

^๓ พระบุญฤทธิ์ ทัพงกร, “การนำหลักคุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนจรัสพิชการ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า บทคัดย่อ.

คุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ มาใช้ใน การดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนจรัสพิชากร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรา ตรีธัญญา^๔ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการนำหลักธรรมวิชาพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับ ชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักธรรมวิชาพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของนักเรียนในระดับมาก และใกล้เคียงกับงานวิจัยของ ฐานสุขวรรณ วงษ์สุภาพงษ์^๕ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักไตรสิกขาไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ จังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนได้การนำหลักไตรสิกขาไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

๒) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ด้านมีศรัทธา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ว่า สมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา ได้สืบทอดความเชื่อความศรัทธาในพระพุทธศาสนาจาก บรรพบุรุษ อีกทั้งสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา ได้ศึกษาหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนา มา มาก จึงเกิดความเชื่อความศรัทธามากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิณีรัตน์ ถาวร^๖ ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความศรัทธาในพระพุทธศาสนากับการยอมรับความสูงอายของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ บางเขน ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุมีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วิจิตรา เปรมปรี^๗ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความศรัทธาในพุทธศาสนากับการเห็นคุณค่า ในตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุ

^๔ นรา ตรีธัญญา, “การศึกษาการนำหลักธรรมวิชาพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับ ชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ”, **วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๓), หน้า บทคัดย่อ.

^๕ ฐานสุขวรรณ วงษ์สุภาพงษ์, “การนำหลักไตรสิกขาไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ จังหวัดนครนายก”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า บทคัดย่อ.

^๖ ฐิณีรัตน์ ถาวร, “ความศรัทธาในพระพุทธศาสนากับการยอมรับความสูงอายของผู้สูงอายุในชมรม ผู้สูงอายุบางเขน”, **สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐), หน้า บทคัดย่อ.

^๗ วิจิตรา เปรมปรี. “ความศรัทธาในพุทธศาสนากับการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้สูงอายุในชมรม ผู้สูงอายุ อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี”, **สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐), หน้า บทคัดย่อ.

มีความศรัทธาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมเพชร พารีสอน^๘ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความศรัทธาในพุทธศาสนากับสัมพันธภาพในครอบครัวของผู้สูงอายุจากชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาล ลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุมีความศรัทธาในพุทธศาสนาอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

๕.๒.๒ การเปรียบเทียบการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิก ชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ และอายุ

๑) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชายกับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี กับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ เช่นเดียวกัน ไม่ตรงตามสมมติฐาน การวิจัยที่ตั้งเอาไว้ว่า สมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตัวแปร เพศ และอายุ มีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิถีชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา ไม่แตกต่างกัน และสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา ส่วนใหญ่มีอายุใกล้เคียงกัน สภาพแวดล้อมทางสังคมไม่แตกต่างกัน มีโอกาสได้รับฟังและเรียนรู้เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ไม่แตกต่างกัน ตลอดจนความตั้งใจที่จะประพฤติปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น เมื่อจำแนกตามเพศ และอายุ สมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา จึงมีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาธรรมรัต อริยธมโม^๙ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำคุณสมบัติของพุทธศาสนิกชนตามหลักอุบาสกธรรม ๕ ประการไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ของนักศึกษาวิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ผลการวิจัยพบว่า เพศและอายุไม่มีผลต่อความแตกต่างต่อการนำคุณสมบัติของพุทธศาสนิกชนตามหลักอุบาสกธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน

^๘ คมเพชร พารีสอน, “ความศรัทธาในพุทธศาสนากับสัมพันธภาพในครอบครัวของผู้สูงอายุจากชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลลพบุรี”, สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐), หน้า บทคัดย่อ.

^๙ พระมหาธรรมรัต อริยธมโม, “การนำคุณสมบัติของพุทธศาสนิกชนตามหลักอุบาสกธรรม ๕ ประการไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักศึกษาวิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช”, รายงานการวิจัย, (มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗), หน้า บทคัดย่อ.

ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ พระลอน เขมจิตโต^{๑๐} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักอริยบท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีเพศ ประเพณี และระดับชั้นปี ต่างกัน มีการนำหลักอริยบท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ ฐานสุวรรณา วงษ์สุภาพงษ์^{๑๑} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักไตรสิกขาไปใช้ในชีวิตประจำวันของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ จังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักไตรสิกขาไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับชั้น และการอบรมสั่งสอนของผู้ปกครอง และใกล้เคียงกับงานวิจัยของ จินิรัตน์ ถาวร^{๑๒} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความศรัทธาในพระพุทธศาสนากับการยอมรับความสูงอายของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุบางเขน ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาไม่แตกต่างกัน

๒) การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชายกับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิง ด้านทำอุปัชฌาย์ในศาสนานี้ก่อน แตกต่างกันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี กับสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ข้อท่านได้ช่วยเหลืองานวัดเป็นประจำแตกต่างกันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ตรงตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งเอาไว้ว่า สมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตัวแปร เพศ และอายุ มีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา ที่เป็นเพศหญิง เข้าวัดมากกว่าสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา ที่เป็นเพศชาย จึงมีโอกาสนำให้ท่าน รักษาศีล เจริญภาวนามากกว่าสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา ที่เป็นเพศชาย โดยสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศหญิง มีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตโดยเฉลี่ยสูงกว่าสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่เป็นเพศชาย และสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุต่ำกว่า

^{๑๐} พระลอน เขมจิตโต, “การนำหลักอริยบท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า บทคัดย่อ.

^{๑๑} ฐานสุวรรณา วงษ์สุภาพงษ์, “การนำหลักไตรสิกขาไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ จังหวัดนครนายก”, หน้า บทคัดย่อ.

^{๑๒} จินิรัตน์ ถาวร, “ความศรัทธาในพระพุทธศาสนากับการยอมรับความสูงอายของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุบางเขน”, หน้า บทคัดย่อ.

๖๐ ปี มีสภาพร่างกายและกำลังมากกว่าสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป จึงเอื้ออำนวยต่อการเข้าวัด จึงส่งผลให้สมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี มีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยเฉลี่ยสูงกว่าสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป ไกล่เคียงกับงานวิจัยของ คมเพชร พารีสอน^{๑๓} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความศรัทธาในพุทธศาสนากับสัมพันธภาพในครอบครัวของผู้สูงอายุจากชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา แตกต่างกันมีความศรัทธาในพุทธศาสนาแตกต่างกัน ไกล่เคียงกับงานวิจัยของ นรา ตรีธัญญา^{๑๔} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการนำหลักธรรมวิชาพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับ ชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายนำหลักธรรมวิชาพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันแตกต่างกัน และไกล่เคียงกับงานวิจัยของ พระครูโสภณธรรมรัตน์^{๑๕} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของครูใน สังกัดเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันพบว่า มีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันโดยภาพรวมแตกต่างกัน ไกล่เคียงกับงานวิจัยของ พระบุญฤทธิ์ ทีปงโร^{๑๖} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักคุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนจรัสพิชการ อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีการนำหลักคุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ มาใช้ในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน

^{๑๓} คมเพชร พารีสอน, “ความศรัทธาในพุทธศาสนากับสัมพันธภาพในครอบครัวของผู้สูงอายุจากชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลลพบุรี”, หน้า บทคัดย่อ.

^{๑๔} นรา ตรีธัญญา, “การศึกษาการนำหลักธรรมวิชาพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับ ชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ”, หน้า บทคัดย่อ.

^{๑๕} พระครูโสภณธรรมรัตน์, “การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๘), หน้า บทคัดย่อ.

^{๑๖} พระบุญฤทธิ์ ทีปงโร, “การนำหลักคุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนจรัสพิชการ อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า บทคัดย่อ.

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการส่งเสริมให้มีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านทำอุปัฏฐากในศาสนานี้ก่อน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกลดกว่าด้านอื่น โดยเฉพาะเรื่องการได้ร่วมปฏิบัติธรรมทุกวันพระ ที่มีโอกาส และเรื่องได้ทำบุญตักบาตรเป็นประจำ

๒) ควรดำเนินการส่งเสริมให้มีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านไม่ถือมงคลตื่นข่าว เชื่อมงคล เชื้อกรรม เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกลดกว่าด้านอื่นเช่นเดียวกัน ในเรื่องการเชื่อว่าเครื่องรางของขลังจะสามารถบันดาลให้ท่านประสบความสำเร็จได้ และการเชื่อเรื่องฤกษ์ยาม

๓) ควรส่งเสริมให้มีการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ที่เป็นเพศชาย ในด้านทำอุปัฏฐากในศาสนานี้ก่อน โดยส่งเสริมให้มีโอกาสร่วมบริจาคน้ำปัจจัยในการบูรณปฏิสังขรณ์วัด ทำบุญเป็นประจำ ร่วมปฏิบัติธรรม ช่วยเหลืองานวัดและชักนำบุคคลในครอบครัวและบุคคลอื่นมาทำบุญ

๔) ควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ได้มีโอกาสช่วยเหลืองานวัดเป็นประจำอย่างเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของอุบาสกอุบาสิกา

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรศึกษาการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต จากสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกาในอำเภออื่น ตลอดจนถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน เพื่อให้ได้ข้อมูลหลากหลายด้าน อันจะนำไปสู่การนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

๒) ควรศึกษาการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมาในเชิงลึก เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

๓) ควรศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการในการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้
ในการดำเนินชีวิตของสมาชิกชมรมอุบาสกอุบาสิกา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้ได้
รูปแบบและวิธีการการนำหลักอุบาสกธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม